

3:10-15 Boaz Reacts (continued)

1. Dr. Yael Ziegler, הנצעה לא צנועה

הבירור של בעז לגבי זהותה של רות מפתיע כאן במיוחד, וזאת בהתחשב בכך שישנה אווירה מינית טעונה ובכך שנשים נתפסו כאובייקט מיני במהלך תקופת השופטים. לשאלתו של בעז יש בדיוק את התוצאה ההפוכה על רות. היא מאפשרת לרות לשקם את זהותה, בכך הוא מרומם אותה אל מעבר לאובייקט מיני.

Boaz's clarification of Ruth's identity is especially surprising here, considering the loaded sexual atmosphere and the fact that women were viewed as sexual objects during the era of the Judges. Boaz's question had precisely the opposite result for Ruth. It enabled Ruth to restore her identity, elevating her to something more than a sexual object.

2. Shemot 18:21, Melachim I 1:42, Shemuel II 24:9, Divrei haYamim I 26:8, Yirmiyah 15:13

ועתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שונאי בצע
 עוֹדְנֵנו [יואב] מְדַבֵּר וְהִנֵּה יוֹנָתָן בֶּן אֲבִיתָר הַכֹּהֵן בָּא וַיֹּאמֶר אֲלֵנִיהוּ בֵּא כִּי אִישׁ חֵיל אִתָּהּ וְטוֹב תְּבַשֵּׂר:
 ותהי ישראל שמנה מאות אלף איש חיל שלף חרב ואיש יהודה חמש מאות אלף איש:
 ואחיהם איש חיל בכח לעבדה
 חילך ואוצרותיך לבו אתן לא במחיר ובכל חטאותיך ובכל גבוליך:

And you will see from the nation *anshei chayil*, Gd-fearing, men of truth who despise profit

[Yoav] was still speaking, and Yonatan ben Evyatar haKohen came, and Adoniyahu said, "Come, for you are an *ish chayil*, and you will speak good news."

And the Jews were 800,000 *ish chayil*, swordsmen...

And their brothers were *ish chayil*, with strength to work.

I will give your *chayil* and your storehouses to be despoiled, not sold for a price...

3. Radak to Melachim I 1:42

איש חיל אתה – כלומר אדם זריז וטוב

You are a man of *chayil* – meaning, energetic and good

4. Mishlei (Proverbs) 31:1-9

5. Talmud, Berachot 10a

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי, מאי דכתיב פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה, כנגד מי אמר שלמה מקרא זה?

Rabbi Yochanan cited Rabbi Shimon bar Yochai: What is the meaning of, "She opened her mouth with knowledge, and the Torah of generosity is on her tongue?" Opposite whom did Shlomo recite this sentence?

6. Ibn Ezra to Mishlei 31:1

בתחלת הספר הודיע כי יסרו אביו על החכמה וספר כאן שיסרתו אמו בת שבע אחר מות אביו ללמדו חכמה

The beginning of the book said his father rebuked him for wisdom; here it says his mother, Batsheva, rebuked him after his father died, to teach him wisdom.

7. More on the connection of Mishlei 31 and Ruth

<https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/744924/>

8. Malbim to Mishlei 31:10

ויש מי שנפשו מוכנת למדות טובות ותכונות מאושרות מתולדה, ויש מי שנפשו תקנה מדות טובות ותכונות מאושרות ע"י לימוד והרגל. על הראשון אמר אשת חיל מי ימצא, שזה דומה כמוצא מציאה בלי יגיע כפים. ועל השני אמר ורחוק מפנינים מכרה, שמי שרוצה לקנות אותה ע"י עמל והשתדלות, היא רחוקה יותר מפנינים, שמקומם במצולות ים רחוקים וצריך לעבור ימים רחוקים ולרדת לעמקי מצולות, כן צריך ע"ז זמן רב ומעשים רבים ולרדת לעמקי תהום הנפש להוציא הכחות המשובחות הנסתרים בה במצולותיה ולדלותם על פני חוץ:

There is one whose spirit is prepared for good attributes and positive traits from birth, and there is one whose spirit acquires good attributes and positive traits via study and habitation. For the first he said, "A woman of *chayil*, who can find?" For this is like finding something without hard work. And of the second he said, "Her worth is far greater than

pearls," for to one who wishes to gain her via struggle and work, she is more remote than pearls, which are located in the distant depths of the sea, and one must cross distant seas and descend to the deep depths. So, too, this requires a great investment of time and many deeds, and to descend to the depths of the soul to produce praiseworthy forces which are hidden in her depths, and to retrieve them to the outside.

9. Dr. Yael Ziegler, "זהות עצמית ושינוי "אנכי רות":

בעוד פרשנים מסוימים רואים בסיפור זה סיפור אהבה, המגילה עצמה נמנעת בעקביות מהרמיזות המקראיות המקובלות לאהבה ורומנטיקה כשהיא מתארת את היחסים בין רות ובעז. אנו מוצאים ביניהם כבוד, הערכה הכרת טובה אבל לא רגש של תשוקה... למעשה, המגילה מדגישה שמערכת היחסים בין רות ובעז מבוססת על מוכנות לקיים את מחויבויותיהם, גם אם הדבר כרוך במחיר אישי כבד. לכל אחד מהם ישנה סיבה טובה להימנע מלשאת את השני. בעז יכול להסס, ובצדק, שכן רות היא מואבייה... מנקודת המבט של רות, בעז איננו אפשרות רצויה בגלל גילו המבוגר. כחלק מתגובתו לפיתוייה של רות, בעז מודה במפורש בכך...

3:15-18 "Six Barleys"?

10. Malbim to Ruth 3:17

"ותאמר שש השעורים האלה נתן לי," ולא לשם קדושין, רק אמר אל תבואי ריקם, ר"ל שיהיה לנו סעודת הבקר:
"And she said: He gave me these six barleys" – And not for kiddushin. He only told me, "Don't come back emptyhanded," meaning that it should be breakfast for us.

11. Talmud, Sanhedrin 93a-b

מאי 'שש השעורים'? אילימא שש שעורים ממש, וכי דרכו של בעז ליתן מתנה שש שעורים? אלא שש סאין. וכי דרכה של אשה ליטול שש סאין?! אלא רמז רמז לה שעתידין ששה בנים לצאת ממנה שמתברכין בשש שש ברכות, ואלו הן: דוד ומשיח דניאל חנניה מישאל ועזריה. What are "these six barleys"? If you will say it means six actual stalks of barley, would it be Boaz's way to give a gift of six stalks of barley? Rather: six *se'ah*. But is it a woman's way to carry six *se'ah*? Rather: He hinted to her that six sons would emerge from her who would be blessed with six blessings each: David, Mashiach, Daniel, Chananiah, Mishael and Azaryah.

12. The traits

David	Shemuel I 16:8	Music, gibor chayil, warrior, wise speech, attractive, Gd is with him
Mashiach	Yeshayah 11:2	Knowledge, understanding, counsel, strength, daat, awe of Gd
Daniel, etc.	Daniel 1:4	No blemish, attractive, all knowledge, daat, madda, self-control

13. Malbim to Ruth 3:15

נראה שהיה מדת קב שהוא ששית הסאה, שכן היה דרכם לחלק מדה גדולה לשש חלקים כמ"ש (יחזקאל מה:יג) "וששיתם את האיפה", והמדה הזאת נקראת "שש". והדין הוא שאין פוחתין לעני העובר ממקום למקום מככר המחזיק חצי קב, ונתן לנעמי ורות קב שהוא מזון סעודת שחרית לשתייה, ובזה גילה שיגמר הדבר היום ולא יצטרכו על סעודת הערב.

It appears that this was a *kav* measure, which is one-sixth of a *se'ah*, for that was their way, to divide a large unit into sixths, as in Yechezkel 45:13 "And you shall divide the *ephah* in sixths." This measure was called "a sixth". And the law is that one may not give a transient pauper less than a *kikar*, which is half a *kav*. He gave Naomi and Ruth a *kav*, which is food for breakfast for the two of them. Thus he demonstrated that the matter would be resolved that day, and they would need for the evening meal.

Scribal issues (k'ri uk'tiv, k'ri v'lo k'tiv, etc.)

14. Rabbi Avraham Ibn Ezra to Shemot 21:8 (extended commentary)

[אשר לא-לו יעדה] ודע, כי "לו" קרי, וכתוב הוא בפנים באל"ף, ובחזק בוי"ו. ואמר הגאון כי שני טעמים יש לו, כמו "הוא עשנו ולא אנחנו" (תה' ק:ג). הטעם האחד כי אנחנו לא עשינו עצמנו. והשני, כי לו אנחנו. והנכון בעיני, כי זה השני הוא האמת לבדו. וככה וכולם.

15. Talmud, Nedarim 37b-38a

מקרא סופרים ועיטור סופרים וקריין ולא כתיבן וכתובין ולא קריין הלכה למשה מסיני... קריין ולא כתיבן: "פרת" דבלכתו (שמואל ב ח), "איש" דכאשר ישאל איש בדבר האלקים (שם טז), "באים" דנבנתה (ירמי' לא), "לה" דפליטה (שם נ), "את" דהגד הוגד (רות ב), "אלי" דהגורן (שם ג), "אלי" דהשעורים (שם), הלין קריין ולא כתבן. וכתבן ולא קריין "נא" דיסלח (מלכים ב ה), "זאת" דהמצוה (דברים ו), "ידרוך" דהדרוך (ירמי' נא), "חמש" דפאת נגב (יחזקאל מח), "אם" דכי גואל (רות ג). הלין כתבן ולא קריין.

16. Maharal, Tiferet Yisrael 66

רוצה לומר שהלכה למשה מסיני שהספר שנכתב ברוח הקודש יהיה מתוקן הכתיב כאשר ראוי, והקרי כאשר ראוי. ומביא למשל בלבד איזה המלות כתיבן ולא קריין, ואיזה מלות קריין ולא כתיבן, ואין אלו מלות בעצמם הם הלכה למשה מסיני...

17. Talmud, Shabbat 104a

מנצפ"ך צופים אמרום ותיסברא והכתיב אלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה אלא מיהוה הואי מידע לא הוה ידעין הי באמצע תיבה הי בסוף תיבה ואתו צופים תקנינהו ואכתי אלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה אלא שכחום וחזרו ויסדום

18. Talmud Yerushalmi Taanit 4:2

שלשה ספרים מצאו בעזרה: ספר מעוני וספר זעטוטי וספר היא. באחד מצאו כתוב "מעון אלקי קדם" ובשנים כתיב [דברים לג כז] "מענה אלקי קדם", וקיימו שנים וביטלו אחד.

They found three Torah Scrolls in the *Azarah*... In one of them it said מעון and in the other two it said מעונה, so they maintained the two and annulled the one.

19. Radak, Introduction to Tanach

אכתוב טעם כתוב וקרי וכתוב ולא קרי וקרי ולא כתוב כאשר אוכל לתת טעם לשניהם, כל אחד ואחד במקומו. ונראה כי המלות האלה נמצאו כן לפי שבגלות ראשונה אבדו הספרים ונטלטלו, והחכמים יודעי התורה מתו, ואנשי כנסת הגדולה שהחזירו התורה ליושנה מצאו מחלוקת בספרים והלכו בהם אחר הרוב לפי דעתם, ובמקום שלא השיגה דעתם על הברור כתבו האחד ולא נקדו או כתבו מבחוץ ולא כתבו מבפנים, וכן כתבו בדרך אחד מבפנים ובדרך אחר מבחוץ.

20. Abarbanel, Introduction to Yirmiyahu

ואמנם בחקוי והשלמות הג', שהוא ביושר הכתב ודקדוקו אחשוב גם כן שירמיהו לא נשלם בו מהסב' אשר זכרתי, רצוני לומר להיותו נער כשהתחיל לנבא ולזה לא למד בדקדוק הלשון ובסדר הכתיבה כראוי, והנה יורה על זה הקרי וכתוב וכתוב ולא קרי. וקרי ולא כתיב, שתמצא בספרו יותר מבשאר הנביאים...

וקודם שהתעורר עזרא לעשות הנקוד והטעמים וסופי הפסוקים עיין במקרא, והדברים אשר נראו אליו זרים כפי טבע הלשון וכוונת הספור חשב בעצמו שהיה זה לאחד מב' סבות, אם שכייון הכותב בדברים הזרים ההם סוד מן הסודות מסתרי התורה כפי מעלת נבואתו ועומק חכמתו, ולכן לא מלאו ידו לגשת ידיו למחוק דבר מספרי האלקי, כי הבין בדעתו שבחכמה יתירה נכתבו כן ושלסבה מן הסבות נכתבו האותיות החסרות והמיותרות והלשוניות הזרים ההם, ולכן הניחם בכתב מבפנים כמו שנכתב האמנם שם מבחוץ הקרי שהוא פירוש הכתוב הזר ההוא כפי טבע הלשון ופשיטות הענין...

21. Abarbanel, Introduction to Yirmiyahu

ואפשר עוד לומר שלא נכתב בספרי הקודש תורה ונביאים וכתובים דבר בטעות ושגיאה, אבל שכל המלות והתיבות הזרות בלשונם ובכתיבתם כתבום הנביאים כן בכוונה וחכמה ולסבה מהסבות, ואנחנו לא נדע כי הם מסתרי התורה והנבואה וידיעתנו קצרות מהשיגם, האמנם הסופר עזרא במופלא ממנו לא דרש, והניח הדברים כמו שנכתבו כדי שירמזו לענינים שכוונו בהם הנביאים והמדברים ברוח הקודש, אבל הוא רצה לפרש המלות ההם כפי הפשט והוא מה שעשה בקרי.

22. Maharal, Tiferet Yisrael 66

מי שיודע דברי חכמה יודע דבר זה. דע, כי הכתיב הוא מצד הספר, כי לא שייך כתיבה רק בספר. וכל ספר קדוש הוא ספר של חכמה. אבל הקרי אינו נחשב ספר, רק שקורים בני אדם בפה הענין אשר נכתב בספר. ולכך, אף אם לפעמים נכתב בכתיבה לשון אחר, בשביל שבא לרמוז שום חכמה או דבר עמוק, דבר זה שייך בכתיבה, שהספר הוא ספר חכמה, וכאשר יתבונן בספר ימצא החכמה. אבל כאשר בא לקרות בספר בלבד, ראוי שיהיה נקרא בלשון יותר מובן, כי היה רחוק אותו לשון מן קריאת בני אדם.